

NOTAT

Emne	Sak 5/17 – Skråfoto som nytt Geovekst-produkt?
Til	Geovekst-forum
Fra	Geovekst-sekretariatet
Dato	2017-02-28

Viser til sak 63/16 - *Ortofoto vs ortofoto fra skråbilder.*

Omløpsfotograferingen gir oss flybilder og ortofoto hvert 5. – 6. (7.-8.) år, som utenfor tettbebygde strøk dekker de fleste behov. Ved etablering av skråfoto i dag blir det normalt også fotografert vertikalt. Fra disse bildene kan det produseres ortofoto.

Har fått litt faglig oppdatering av Andreas Holter, Terratec, og kan supplere med følgende.

- Ved etablering av skråfoto fotograferes det med mer overlapp i lengde og bredde enn det som er nødvendig for å produsere ortofoto
- For å produsere ortofoto fra skråbildefotografering er det helt nødvendig med signalering og aerotriangulering for å få et godt produkt («true ortofoto»)
- Det flys normalt betydelig lavere enn ved vertikalfotografering, så oppløsningen vil være god.
- Ved en slik produksjon man få hele pakka (skråbilder, «true ortofoto» og 3D-modell)

Det kan selvfølgelig etableres rektifiserte bilder ved bruk av flyets posisjonering og orientering, men det blir et produkt kun til «å se på» og ikke like lett å «sette sammen».

Det vises for øvrig til sak 27/14 – *Skråfoto som nytt Geovekst-produkt*

Sak 27/14 (4. og 5. juni 2014)

Det har kommet følgende innspill fra Drammen kommune:

I diverse regionsmøter (Drammen deltar både i Vestfold og Buskerud) og i andre sammenhenger har ortofoto versus skråbilder blitt diskutert. Man har til nå ikke ønsket å inkludere skråfoto under Geovekst-paraplyen selv om det har vært og er enkelte større "samarbeidsprosjekt".

Jeg foreslår at man revurderer dette med bakgrunn i at skråbilder antagelig er mer brukt og mer nyttig for kunder og brukere enn ortofoto. Denne påstand bunner i innspill fra brukere som jeg, og flere med meg har fått.

Kart er vanskelig å forstå for mange, ortofoto en god del enklere, men skråbilder er klart lettest. Dagens skråbilder har også bilder tatt rett ovenfra dersom man ønsker den vinkelen.

Jeg har stilt følgende spørsmål internt i de "tekniske" avdelingen i vår kommune:

Vi skal gi innspill til satsingsområder til Kartverk og Geovekst. I den forbindelse lurer jeg på hva du bruker mest, og som har mest nytteverdi for deg av de to alternativene ortofoto og skråbilder. Hva ville du ha prioritert?

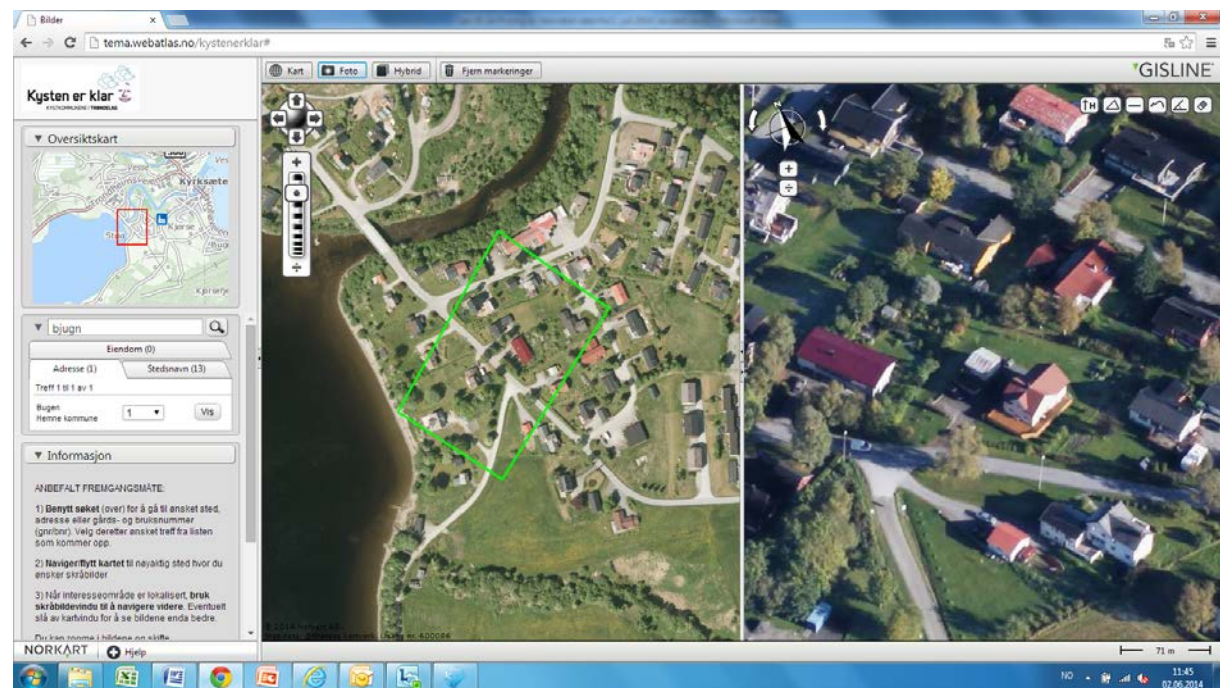
Kun 16 svarte. Det ble 12 som foretrakk skråbilder og 4 som ville ha ortofoto. Jeg tror dette er en generell tendens ikke bare i Drammen kommune.

I alle kartleggingsprosjekt i dag følger det nærmest med på kjøpet rektifiserte bilder. I tillegg er det omløpsfotografering og Norge i bilder. Men ingen skråbildeprosjekt under Geovekst-paraplyen.

Saken har vært diskutert flere ganger i Geovekst-forum, senest sak 25/10 med følgende vedtak:

Geovekst-forum anbefaler at man innenfor rammen av Geovekst-samarbeidet lokalt prioriterer prosjekter med etablering, drift, vedlikehold av FKB-data og ortofoto, samt kontinuerlig vedlikehold av FKB-datasett definert gjennom FDV-avtalen, hvor Geovekst-partene i fellesskap er rettighetshavere. Prosjekter med etablering av andre geodata, som ikke er omtalt i kostnadsdelingsnormen, skal ikke iverksettes uten at Geovekst-sekretariatet er informert.

Dette skal ikke være til hinder for at det til enhver tid er ønskelig med en utvikling innenfor Geovekst-samarbeidet, med hensyn til nye produkter, produksjonsmetoder og bruk av ”våre” geodata.

Geovekst-sekretariatet er kjent med at det gjennomføres skråbildeprosjekter der Kartverket er ”hyret inn” som prosjektleder uten at dette er et Geovekst-prosjekt. Prosjektet gjennomføres etter Geovekst-mal, men ofte med andre parter i tillegg til eller i stede for Geovekst-partene.

Geovekst-prosjekter har hittil vært gjennomført med det prinsipp at Geovekst-partene har vært eksklusive rettighetshavere alene. Tilbudene på skråbildeprosjektene, har

vært gitt med både delte og eksklusive rettigheter. I Skråbilder Østfold 2014 er det akseptert delte rettigheter. Delte rettigheter har en egenverdi for oppdragstakeren.

Eksempel fra Skråbilder Østfold 2014:

Areal 790 km²

GSD 10 cm

	Eksklusive rettigheter		Delte rettigheter	
	Skråfotografering	Ortofotoprod.	Skråfotografering	Ortofotoprod.
Blom	1 400,-/km ²	200,-/km ²	700,-/km ²	100,-/km ²
Terratec	1 326,-/km ²	*)220/250,-/km ²	696,-/km ²	*)220/250,-/km ²
	Totalt (eks mva)			
Blom	1 264 480,-		632 240,-	
Terratec	1 228 406,-		729 857,-	

*) 220,- for hovedområde og 250,- for opsjonsområde (Hvaler og noe Råde/Fr.stad)

Tilbudet fra Blom med delte rettigheter ble valgt!

Dette forslag må diskuteres ut i fra minst to forhold:

1. Ønsker Geovekst-partene at skråfoto kan inngå som et Geovekst-produkt, med en omforent kostnadsdeling?
Dette bør i så fall forutsette en omforent produktspesifikasjon
2. Gitt positivt pkt 1. Vil Geovekst-partene akseptere delte rettigheter eller skal prinsippet om eksklusive rettighetshavere videreføres?

Sekretariatet ønsker at saken drøftes og har ikke noe forslag til vedtak.

Konklusjonen fra sak 27/14 var følgende:

2 parter (E og T) er ikke interessert, Landbruket er usikker, KV har ikke midler. Vedtaket fra sak 25/10 opprettholdes. Produktspesifikasjon skal lages, men det er ikke prioritert (er ikke utarbeidet pr dato).